

בשיחה

מבחר יצירות עכשוויות במוזיאון תל אביב

המתנות וההשאלות החדשות שנוספו לאוסף האמנות העכשווית של מוזיאון תל אביב לאמנות, וכן איחודם של שני אולמות תצוגת הקבע, הם העילה לתערוכה בשיחה - מבחר יצירות עכשוויות של אמנים ישראלים ובינלאומיים מאוסף המוזיאון, שטרם הוצגו. עצם כותרת התערוכה - בשיחה - מזמינה את הצופה לייצר חיבורים, השוואות ודיאלוגים מסוגים שונים בין העבודות. התערוכה אותה אצרה סוזן לנדאו, כוללת יצירות פיסול, צילום, ציור, וידאו ומיצב. הצבתן אלה לצד אלה מעניקה רובדי משמעות נוספים לכל אחת מן היצירות, כך שנוצר בין העבודות שיח חזותי ותוכני. דוגמה לסוג כזה של שיח אפשר למצוא בהצבה, זו מול זו, של עבודתו של פרנץ ארהרד וולטר ארבע עונות מ-1981 וסדרת הצילומים של רוני הורן מזג אוויר (2010-2011). עבודתו של וולטר, המורכבת מארבעה חלקים ועשויה מיריעות גדולות של בד כותנה גס, בארבעה צבעים, מציעה קריאה מופשטת, מושגית ועם זאת אינטואיטיבית וחושנית, לרעיון של עונות השנה. רוני הורן שהייתה תלמידתו של וולטר, מציעה סדרת צילומים המתמקדת בפניה של בחורה צעירה, אשר צולמה שוב ושוב לאורך זמן, צילומיה מציעים את הדיוקן הנשי כטבע עצמו, כנוף, כמצע שעליו חולף הזמן. שתי העבודות, השונות מאוד זו מזו, מאירות גם על חשיבותה של כותרת העבודה, לא פעם כחלק בלתי נפרד מהעבודה עצמה. העיגול האופקי של ריצ'רד לונג, 85 אבני ציפחה (2012) מנהל דיאלוג פורמליסטי לכאורה עם מעגל האופניים הגבוה והאורירי לנצח (2003) של איי וייני. הדמיון הצורני הבסיסי הופך לדרך קריאה דינמית של שתי היצירות - תוך השוואה ועל דרך הניגוד. שתי היצירות מציגות עיסוק בתנועה, אך גם תנועתו של לונג וגם תנועת האופניים של וייני נעצרות עם הצבתן באולם המוזיאון. פראדה מארפה (2012) עבודת הידיאו של זוג האמנים אלמגריין & דראגסט, עוקבת אחר חנות של פראדה הממוקמת במרפה, טקסט, כלב המדבר, החנות עומדת מיותרת מעלות

השחר ועד הלילה, כאמירה צינית והומוריסטית על תרבות הצריכה. הצבתה של העבודה במרפה מתייחסת באופן ישיר לעבודה משנות ה-80 של האמן דונאלד ג'אד, שקבע את מקום מושבו במרפה ובנה בה יצירה סביבתית של קוביות בטון גדולות המשתרעות על פני 243 ק"מ. אלמגריין ודראגסט משתמשים בדמיון שבין קוביות הבטון המינימליסטיות של ג'אד ומבנה הקוביה של החנויות של פראדה וקושרים ביניהן. אל מול עבודה זו, והקשריה לדונאלד ג'אד מוצבת העבודה חצות, 1988 של מיכה אולמן, פסל מינימליסטי דמוי בית, עשוי ברזל, עליו ובתוכו מפוזר חול חמרה שמעניק לו את צבעו האדמדם. עבודה רקומה של אלג'ירו בואטי מ-1988 תלויה בחלל. על הרצפה שטיח ארוג של מיכאל בויטלר. הסמיכות של העבודות יוצרת חשיבה שאינה מובנת-מאליה על אודות טקסטיל, חושניות של בד, אומנות ידנית ונשית, אופנה ויופי. קשר מעניין נוצר בין שלושה אמנים ישראלים - מיצב של טמיר ליכטנברג, גן/מחסן (2012) המורכב מחפצים מצויים ומייצר קומפוזיציה אורירית, מרווחת ואלגנטית למרות הבנאליות של החפצים, בית על עץ (2005) של גיא בן-נר, המורכב ממיצב ווידאו והמיצב שאלה חמש (2000-2003) של נחום טבת, הצבה צפופה ומהודקת הבנויה ממאות חלקים העשויים מעץ וצבועים. רעיון של הרכבה ופירוק מהדהד בכל אחת מהעבודות. ביצירתו של בן נר העוסקת בהם באופן ישיר וביצירות האחרות המציגות איסוף של פרגמנטים והצבתם באופן המעניק להם משמעות חדשה. עוד בתערוכה עבודה שטרם הוצגה של האמן האמריקני מת'יו דיי ג'קסון, תלוי נגור ומבוטר, (2005) - מובייל ענק המורכב מחומרים שונים כמו חבלים וחרוזים, המתייחסים להיסטוריה של התרבות האמריקאית, שתי עבודות של נעמה ערד, מברוק (2013) ו- הזר (2014), עבודת הקיר נדריי (1992) של אנט מסא'זה, ותא בידוד מאובטח היטב (2006) של גרגור שניידר.

מיכה אולמן

